

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) (judecător V. Burduh)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători A. Minciuna, V. Sîrbu și V. Mihaila)

ÎN C H E I E R E

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:
președintele completului
judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de „Candelux-Com“ SRL, prin intermediul avocatului Leșan Ana,

în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Candelux-Com“ SRL, prin intermediul avocatului Leșan Ana, împotriva „Apă-Canal Chișinău“ SA, lui Axenti Nicanor, Mariei Muntean, Lunic Veaceslav, Annei Lunic, Tatianeii Musteață, Ludmilei Cernovol, Cernovol Nicolae, Briceag Simion, Silviei Briceag, Crișmariuc Mihail și a Ninei Crișmariuc cu privire la obligarea de a debransa apeductul de la rețeaua de apă și canalizare, obligarea de a restabili fântâna de canalizare, obligarea de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra rețelelor de apă și canalizare, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de „Candelux-Com“ SRL, prin intermediul avocatului Leșan Ana, și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 28 martie 2017,

C O N S T A T Ă :

La 15 iunie 2015 avocatul Leșan Ana, acționând în interesele „Candelux-Com“ SRL, a expediat în adresa Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, o cerere de chemare în judecată împotriva lui Axenti Nicanor (vol. I, f.d. 4-5), solicitând: (1) obligarea lui Axenti Nicanor de a demonta conducta de apă și canalizare, cu restabilirea fântânei de canalizare de pe str. Uzinelor nr. 19, mun. Chișinău; și (2) obligarea lui Axenti Nicanor de a-i nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra rețelelor de apă și canalizare amplasate pe str. Uzinelor nr. 19.

În motivarea acțiunii, avocatul Leșan Ana a susținut că, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2 din 16 decembrie 2005, „Salcioara-Vasca“ SRL a fost

proprietara rețelelor de apă și canalizare amplasate pe str. Uzinelor nr. 19, mun. Chișinău.

A relatat că prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 17 ianuarie 2011, încheiat între „Salcioara-Vasca” SRL și „Candelux-Com” SRL, aceste rețele de apă și canalizare au fost predate în proprietatea „Candelux-Com” SRL.

A afirmat că prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI01 nr. 716323 din 24 octombrie 2012, s-a constatat că în perioada iulie – august 2012, Axenti Nicanor a deteriorat, în mod samavolnic, fântâna de canalizare amplasată pe str. Uzinelor nr. 19, care îi aparținea „Salcioara-Vasca” SRL.

A menționat că prin ordonanța procurorului Mahu Ina din 30 noiembrie 2012, Axenti Nicanor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 335 Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 30 de unități convenționale.

A invocat că urmare a acțiunilor ilicite întreprinse de Axenti Nicanor, „Candelux-Com” SRL nu are posibilitatea de a evacua apele, fiindu-i încălcat dreptul de proprietate asupra rețelelor de apă și canalizare.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, din 14 martie 2016 (vol. I, f.d. 56-57), s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Briceag Simion, Crișmariuc Nina, Musteață Tatiana, Avram Natalia și Romanenco Artur.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, din 18 aprilie 2016 (vol. I, f.d. 63-64), s-a înlocuit Romanenco Artur cu Cernovol Ludmila în calitate de intervenient accesoriu.

În ședința de judecată din 22 iunie 2016, reprezentantul „Candelux-Com” SRL, avocatul Leșan Ana, a înaintat o cerere (vol. I, f.d. 78-81; 100), prin care a modificat obiectul acțiunii și a formulat pretenții față de „Apă-Canal Chișinău” SA, Axenti Nicanor, Munteanu Stepan, Lunic Veaceslav, Lunic Anna, Musteață Tatiana, Cernovol Ludmila, Cernovol Nicolae, Briceag Simion, Briceag Silvia, Crișmariuc Mihail și Crișmariuc Nina, solicitând: (1) obligarea „Apă-Canal Chișinău” SA de a debransa apeductul de la rețeaua de apă și canalizare ce aparține cu drept de proprietate „Candelux-Com” SRL; (2) obligarea lui Axenti Nicanor de a restabili fântâna de canalizare de pe str. Uzinelor nr. 19, mun. Chișinău, ce aparține cu drept de proprietate „Candelux-Com” SRL; (3) obligarea „Apă-Canal Chișinău” SA, lui Axenti Nicanor, Munteanu Stepan, Lunic Veaceslav, Lunic Anna, Musteață Tatiana, Cernovol Ludmila, Cernovol Nicolae, Briceag Simion, Briceag Silvia, Crișmariuc Mihail și a Ninei Crișmariuc de a-i nu crea obstacole „Candelux-Com” SRL în exercitarea dreptului de proprietate asupra rețelelor de apă și canalizare amplasate pe str. Uzinelor nr. 19; și (4) compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii modificate, avocatul Leșan Ana a reliefat că prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 2 din 16 decembrie 2005, încheiat între „Agroconservit” SA în proces de insolvență și ÎI „Salcioara-Vasca”, au fost predate în proprietatea ÎI „Salcioara-Vasca” următoarele bunuri amplasate pe str. Uzinelor nr. 19: rețelele electrice exterioare, rețelele de apă și canalizare,

transformatorul КТП-15-400, cinci instalații condensatoare, sistemul-celulă de model Крын, pompa ЭЦБ 10-60-150 și pompa ЭЦБ 8.

A reiterat că ulterior „Candelux-Com“ SRL a devenit proprietara rețelelor de apă și canalizare.

A evidențiat că „Apă-Canal Chișinău“ SA furnizează servicii de alimentare cu apă potabilă și de evacuare a apelor uzate locuitorilor blocului situat pe str. Uzinelor nr. 19 anume prin rețelele ce se află la balanța abonatului de bază „Candelux-Com“ SRL.

A declarat că apele reziduale se evacuează prin rețelele de canalizare ce aparțin cu drept de proprietate „Candelux-Com“ SRL, care au fost deteriorate de locatarii blocului amplasat pe str. Uzinelor nr. 19.

A arătat că prin răspunsul oferit de „Apă-Canal Chișinău“ SA, „Candelux-Com“ SRL a fost informată că rețelele vizate nu se află în gestiunea „Apă-Canal Chișinău“ SA, care nu poartă răspundere materială pentru integritatea acestora.

A semnalat necesitatea obligării subiecților în cauză de a-i nu crea obstacole „Candelux-Com“ SRL în exercitarea dreptului de proprietate asupra rețelelor de apă și canalizare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 28 martie 2017 (vol. I, f.d. 196), s-a înlocuit pârâtul Munteanu Stepan cu succesorul său în drepturi, Muntean Maria.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 28 martie 2017 (vol. I, f.d. 209; 218-225), s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

La 12 aprilie 2017 avocatul Leșan Ana, acționând în interesele „Candelux-Com“ SRL, a expediat în adresa Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe (vol. I, f.d. 213-214; 215), solicitând: (1) casarea acesteia; și (2) emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea.

La 27 iunie 2017 „Candelux-Com“ SRL a depus, prin intermediul avocatului Leșan Ana, cererea de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe (vol. II, f.d. 9-13).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017 (vol. II, f.d. 41; 42-44), (1) s-a respins apelul declarat de „Candelux-Com“ SRL, prin intermediul avocatului Leșan Ana; și (2) s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La 09 februarie 2018 „Candelux-Com“ SRL a depus, prin intermediul avocatului Leșan Ana, o cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel (vol. II, f.d. 47-49), solicitând: (1) casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe; și (2) pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea.

În motivarea recursului, avocatul Leșan Ana a susținut că instanța de apel a dat o apreciere superficială și unilaterală circumstanțelor cauzei, fără a stabili circumstanțele care au o importanță pentru justa soluționare a acesteia.

A remarcat că instanța de apel și-a motivat soluția pe prevederile art. 5 alin. (11) Legea nr. 272 din 10 februarie 1999 cu privire la apa potabilă, conform căruia, Sistemele de alimentare cu apă potabilă sunt supuse înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.

În acest sens, a punctat că în data încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 1 din 17 ianuarie 2011, art. 5 alin. (11) Legea nr. 272 din 10 februarie 1999 cu privire la apa potabilă nu era în vigoare.

Consideră că, contrar constatării instanței de apel, la materialele dosarului există acte care dovedesc dreptul de proprietate al „Candelux-Com“ SRL asupra rețelelor de apă și canalizare, și anume răspunsul oferit de „Apă-Canal Chișinău“ SA la 18 decembrie 2012, cât și planul apeductului în cauză.

De asemenea, a menționat că Axenti Nicanor, Munteanu Stepan, Lunic Veaceslav, Lunic Anna, Musteață Tatiana, Cernovol Ludmila, Cernovol Nicolae, Briceag Simion, Briceag Silvia, Crișmariuc Mihail și Crișmariuc Nina au cumpărat încăperi nelocative, iar „Agroconservit“ SA în proces de insolabilitate doar și-a dat acordul pentru branșarea apeductului la rețeaua vizată.

În continuare, a reiterat un șir de circumstanțe faptice invocate pe parcursul examinării cauzei de către instanțele ierarhic inferioare.

La 28 februarie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa „Apă-Canal Chișinău“ SA, lui Axenti Nicanor, Mariei Muntean, Lunic Veaceslav, Annei Lunic, Tatianeii Musteață, Ludmilei Cernovol, Cernovol Nicolae, Briceag Simion, Silviei Briceag, Crișmariuc Mihail și a Ninei Crișmariuc câte o copie a cererii de recurs, înștiințându-i despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei cererii de recurs.

La 14 martie 2018 „Apă-Canal Chișinău“ SA a depus o referință (vol. II, f.d. 54-56), solicitând respingerea recursului, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Axenti Nicanor, Muntean Maria, Lunic Veaceslav, Lunic Anna, Musteață Tatiana, Cernovol Ludmila, Cernovol Nicolae, Briceag Simion, Briceag Silvia, Crișmariuc Mihail și Crișmariuc Nina nu au prezentat referințe în termenul indicat, admisibilitatea recursului urmând a fi decisă în lipsa referințelor persoanelor nominalizate.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de „Candelux-Com“ SRL, prin intermediul avocatului Leșan Ana, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge în mod unanim la concluzia că recursul urmează a fi considerat inadmisibil din următoarele raționamente.

Conform art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă stipulează că Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Potrivit art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că la materialele dosarului nu se află nicio probă referitoare la data când „Candelux-Com“ SRL a luat cunoștință de decizia integrală a instanței de apel, declararea recursului la 09 februarie 2018 se consideră a fi efectuată cu

respectarea termenului prevăzut la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă statuează că Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Potrivit art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă stipulează că Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede că Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea că judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs este de a verifica temeiurile recursului și

argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă garanțiilor unui proces echitabil, consfințite la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe calea recursului pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Totodată, completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că argumentele invocate în recurs nu au vocația de a duce la modificarea soluției în prezenta cauză și că acestea nu atestă examinarea raportului juridic litigios de către instanțele ierarhic inferioare cu încălcarea normelor de drept material și procesual sau a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, neîncadrându-se astfel în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, În cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din raționamentele nominalizate, completul va considera inadmisibil recursul declarat de „Candelux-Com” SRL, prin intermediul avocatului Leșan Ana.

Conform art. 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Recursul declarat de „Candelux-Com” SRL, prin intermediul avocatului

Leșan Ana, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton